

STALIŠČE STROKOVNEGA SVETA ZAPS o ustreznosti referendumov o prostorskih aktih

Na pobudo predsednika ZAPS Strokovni svet ZAPS podaja stališče o ustreznosti referendumov o prostorskih aktih. Povod za opredelitev do vprašanja je predlog za izvedbo referendumov o občinskem prostorskem načrtu mestne občine Ljubljana.

Po mnenju Strokovnega sveta referendumsko odločanje o prostorskih aktih ni ustrezno orodje za vključevanje javnosti v nastajanje prostorskih načrtov. V postopke priprave teh aktov je, skladno z veljavno zakonodajo, javnost vključena že v času javnih razgrnitev. Strokovnost akta izhaja iz nadrejenih predpisov, strokovnih podlag in rezultatov sodelovanja javnosti v postopku. Strokovnost vsebine zagotavlja strokovno usposobljen prostorski načrtovalec z javnim pooblastilom. O sprejemanju akta odločajo izvoljeni predstavniki javnosti. Referendumsko odločanje tudi ni ustrezno orodje za presojanje pravilnosti postopka priprave prostorskega akta, saj je ta predpisan z zakonom.

Strokovni svet meni, da so pozivi k referendumom o prostorskih aktih še eden od pokazateljev nevdržnih razmer na področju urejanja prostora, na kar prostorski načrtovalci že dolgo neuspešno opozarjamo širšo javnost in vse odločujoče v državi. Postopki so čedalje bolj zapleteni in dolgi, a javnost kljub temu ni zadovoljivo vključena. Zakoni, načrti in varstveni režimi resorjev, ki sodelujejo pri urejanju prostora, so med seboj neuskklajeni, prostorska zakonodaja se nenehno spreminja. Z vse večjo nemočjo prostorskih načrtovalcev v vlogi usklajevalcev različnih interesov v prostoru se krepi prevlada parcialnih nad javnim interesom. Ob tem kriterij najnižje cene pri izboru prostorskih načrtovalcev ne zagotavlja vedno ustrezne strokovnosti.

Zahteve po referendumskem odločanju izhajajo tudi iz prepoznega in premalo upoštevanega vključevanja širše strokovne in laične javnosti v postopke priprave in sprejemanja prostorskih aktov. Razlogi za to so v pomanjkanju zavesti o pomenu urejanja prostora in v nezaupanju do strok na področju prostorskega načrtovanja s strani celotne družbe - od najširše javnosti in vseh vrst naročnikov, do županov, pristojnih ministrov ter vse do predsednika vlade.

ZAKLJUČEK

Strokovni svet ZAPS nasprotuje referendumskega odločanju o prostorskih aktih. Kot kažejo kritike številnih predstavnikov strokovne in laične javnosti, je v zgoraj opisanih razmerah nastajal tudi OPN MOL. Strokovni svet ZAPS Mestni občini Ljubljana predlaga, da takoj po uveljavitvi Občinskega prostorskega načrta pristopi k spremembam in dopolnitvam v dialogu s strokovnjaki, prebivalci in investitorji.

Ločeni mnenji arh. Grege Košaka in arh. Janka Rožiča sta objavljeni na spletni strani ZAPS.

VEGOVA 8, SI-1000
Ljubljana,
Slovenija
IDENT. ŠT. ZA DDV
SI10754938
MAT. ŠT. 1913433
T +386 1 2420670
F +386 1 2420680
zaps@zaps.si
www.zaps.si

CHAMBER OF
ARCHITECTURE AND
SPATIAL PLANNING
OF SLOVENIJA
/ ZAPS